

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Die Handschriften der Badischen Landesbibliothek in Karlsruhe

Die Reichenauer Handschriften - Zeugnisse zur Bibliotheksgeschichte

Preisendanz, Karl

Wiesbaden, 1917

Reginberts Rotulus

[urn:nbn:de:bsz:31-51409](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-51409)

REGINBERTS ROTULUS.

I. a. 821.

+

536 a Breuis librorum qui sunt in coenobio Sindleozer-Auaa
Neug. facta anno VIII. Hludouici imperatoris.
A'

De libris ueteris ac n. testamenti.

- (1) Bibliotheca I. (= unum bibliorum uolumen) et (2) alia Erichi.
(3—5) Eptatici uolumina III.
(6—8) Regum et paralipomenon uolumina III.
(9—11) Prophetarum uolumina III.
(12) Iob et Tobiae in codice I.
(13) Item Iob in codice I.
(14) Item Iob et Iudith in codice I.
(15—17) Salomon uolumina III. et in uno sanctorum passiones
quatuor coronatorum.

(18) Iudith Hesther et Esdrae in codice I.

(19) Item Esther et Esdrae in codice I.

(20. 21) Machabaeorum uolumina II.

(22—29) Quatuor euangeliorum uolumina VIII.

(30—33) Epistolarum Pauli apostoli uolumina IV. (Daraus fragm.
Petershus. cod. Heidelberg. 369, 256). ||

536 b (34. 35) Actus apostolorum et epistolae canonicae et apocalypsis
(36) Item actus apostolorum uolumen I. [uolumina II.

De opusculis S. AUGUSTINI.

(37) In Ioannem euangelistam sermones XXI. in codice I. (= Aug.

(38) Item in alio codice sermones XXXIV. [LXXVI].

(39) Item in tertio codice usque ad finem euangelii. (= Aug. XLVII).

(40) De sermone dñi in monte libri II. et quaestionum in euang-
gelium Mathaei et Lucae libri II. in codice I. [XCVIII].

(41) De concordia euangelistarum lib. IV. in codice I. (= Aug.

537 a (42) In epistolam ad Romanos quarundam || propositionum liber I.
et in epistolam ad Galatas liber I. in codice I.

(43) In apocalypsin sermones XVIII. in codice I.

(44) In psalmos a tricesimo usque ad XL. (44a) item a centesimo
primo usque in finem.

- (45) In genesin ad literam lib. XII. in codice I.
 (46) De trinitate libri XV. in codice I.
 (47) De ciuitate dei libri X. in codice I.
 (48) De doctrina Christiana libri IV. et epistolæ B. Hieronimi duæ ad Paulinum in codice I.
 (49) De nuptiis liber I. et de adulterinis coniugiis lib. II. in cod. I.
 (50) Retractationum lib. II. in cod. I.
 (51) De musica lib. VI. in cod. I.
 (52) Quæstionum LXXXIII. et contra aduersarium legis etc. lib. II. in codice I. (= *Stuttgart VII 21*).
 (53) Contra Maximianum Arrianorum episcopum lib. II. et respon- sionum contra Arrianos lib. I. in codice I. (= *Aug. CXLIX*).
 (54) Enchiridion uolumen I.
 (55a) De disciplina Christianorum sermo I. et de bono patientiæ sermo I. et epitaphia pontificum Romanorum in codice I.
 (55b) De libris confessionum excerptus liber I.
 (56) In epistolas Ioannis eua. homeliæ X. in codice I. (= *Aug. CLXXVI, cf. CCXXVII*).
 (57) Quæstionum diuersarum et de lib. arbit. liber unus et alter- catio cum Felice Arrioman<i>t(a). et de magistro lib. I. in codice I.
 (58) De hæresibus diuersis ad Quodaultdeum lib. I. Et Vigiliï episcopi contra Eutyhen lib. V in codice I. (= *Aug. LV*).
 537b (59) De bono uirginitatis lib. I. et de decem chordis sermo et alii sermones eius pauci in codice I. (= *Fulda Aa 1*).
 (60) Item quæstiones S. Augustini et fides Nicæni concilii nec non et fides Hieronimi, Gregorii, Athanasii, Ambrosii, Augustini, et decre- talia Gelasii in cod. I. (= *Aug. XVIII*).
 (61) Item eiusdem de genesi aduersus Manichæos lib. I. in codice I.

De opusculis B. HIERONYMI.

- (62) In Esaiam explanationes a capite libri V. in codice I. (= *Aug. CLXXXI*).
 (63) Item in Esaiam lib. VIII. in codice I. (= *Aug. LXXII. CLVIII*).
 (64) In Ieremiam lib. VI. in codice I. (= *Aug. CCXXX*).
 (65) In Ezechiel lib. VI. in codice I. (= *Aug. CXLI*).
 (66) In Daniel explanationis uolumen I. [fol. 169—252).
 (67) In Osee lib. I. in codice I. (= *Aug. CXIII cf. CXLVIII*).
 (68) In Ionam, Nahum, Aggeum. et Sophoniam lib. IV. in cod. I. (= *Aug. LXXIV cf. CCXXVI*).

- (69) In Ioel, Micheam et Malachiam lib. IV. in codice I. (= *Aug. CCXXVI*).
- (70) In Abdiam, Zachariam, Malachiam et Habacuc lib. VII. in codice I. (= *Aug. CCXII cf. CXLVIII*).
- (71) In Amos prophetam lib. III. in cod. I (= *Aug. CCLVII*).
- (72) In ecclesiasten commentar. lib. I. (= *Aug. CXCVIII. CCXLV? CCII? cf. S. Paul XXV a. 3*).
- (73.74) In psalmos quosdam explanat. uolum. II. (= *Aug. XXVI*).
- (75.76) In Mathæi euangelium explan. uolum. II. (= *Aug. CXCIV cf. CCLIII. CCLXI*).
- (77) In epistolam ad Galatas lib. III. in cod. I.
- (78) In epistolam ad Ephesios, ad Titum et ad Philemonem explanat. lib. V. in cod. I. (= *Aug. LXXXI*).
- (79) Contra Iouinianum lib. II. et apologeticus ad Pamachium in codice I. (= *Aug. XCIV*). ||
- 538a (80) Epistolæ diuersæ et contra Heluidium in codice I. (= *Aug. LII. CV*).
- (81—83) Item epistolæ ad diuersos in codicibus III.
- (84) Virorum illustrium Hieronymi presbyteri et Gennadii episcopi Massiliensis in codice I.
- (85) De nominibus Hebraicis uolumen I. (= *Aug. CCXVIII? cf. XXXV. XXXVI*).
- (86) Epistola de his quæ in psalmis corrupta sunt uolumen I.
- (87) Quæstionum Hebraicarum et instructionum Iunilii lib. II. et
- (87a) Albinus de trinitate lib. III. in codice I.
- (88) Dialogus cum Cretobulo, Pelagio et cosmographia Ethici philosophi in codice I. (*cf. Reginb. 2*).
- (89) Chronica Eusebii et Hieronymi in codice I.

De opusculis S. GREGORII papæ.

- (90—93) In lectiones euangeliorum homeliæ XL. uol. III.
- (94) Item homeliæ in euang. priores XVII. in cod. I. (= *Aug. CXLV*).
- (95) Item homeliæ XX. posteriores in cod. I. (= *Aug. CC*).
- (96) In Ezechiel homeliæ XXII. in codice I. (= *Aug. LXXI. CCXXI*).
- (97—102) Moralia in Iob lib. XXXV. in codi<ci>bus VI. (= *Aug. II*).
- (103) Item moralia in Iob lib. II. in codice I. [III. IV).
- (104—106) Dialogorum uolumina III.
- (107) Epistolæ eius ad diuersos numero LIII. in cod. I.
- (108. 109) Pastoral. uolumina II. (*cf. Aug. CCXL*).

De opusculis S. LEONIS papæ.

(110) Sermones ad populum de diuersis festiuitatibus seu cæteris rebus numero LV. in cod. I. (*cf. Aug. CCXXVII?*) ||

538b

De opusculis S. CYPRIANI episcopi.

(111) Ad Donatum et ad Demetrianum de habitu uirginum, de patientia, dominica oratione, de zelo et liuore, de lapsis, de mortalitate, de opere et eleemosyna ad Fortunatum, de ecclesiæ unitate, de sacramento calicis ad An(lies Ti)baritanos, de idolis, ad Rogatianum, ad presbyteros et diac. epistolæ III. omnia in codice I. (= *Oxford, Bodlei. Add. C. 15*).

(112) Item eiusdem de bello Iudaico lib. V. excerpti de historia Iosephi. (= *Aug. LXXXII*).

De opusculis EUSEBII episcopi.

(113) Historiæ ecclesiasticæ lib. IX. et Ruffini interpretis eiusdem historiæ lib. I. in codice I. (= *Stuttg. VII 64*).

De opusculis S. HILARII episcopi.

(114) Contra Arrianos de fide lib. XII. in cod. I. (= *Aug. CII*).

De opusculis S. BASILII episcopi.

(115) Homelia de primo psalmo. De inuidia, de ieiunio quadragesimæ et de cæteris rebus homeliæ in codice I.

(116. 117) Regula ad monachos in codicibus II. (*Vgl. zu Aug. CLXXIX, und cod. Engelberg. 142.*)

(118) Libri necessariæ admonitionis S. Basilii episcopi et soliloquia Isidori episcopi et (118a) regula S. Macharii in codice I.

De opusculis S. ATHANASII.

(119) Athanasii episcopi altercatio cum Arrio, Sabellio et Photino. Et altercatio Hieronymi cum Luciferiano in cod. I. ||

539a

De Vita patrum.

(120) Vita S. Antonii monachi in cod. I. (= *Aug. CCXV. cf. CCII*).

(121) Vita Pauli eremitæ, uita Hilarionis monachi, et uita Malchi captiui monachi a B. Hieronymo presbytero editæ. Vitæ quoque multorum uenerabilium patrum in cod. I.

(122—125) Item de uita SS. patrum uolumina IV.

(126) Item uita S. Augustini episcopi. Vita S. Arnulphi episcopi et passio S. Pancratii in cod. I.

(127) Item uita S. Hilarii episcopi et uita S. Martini in cod. I.

(128) Item uita S. Genofeuae in cod. I. (*Urschrift von Aug. XXXII; cf. Vindob. cod. Palatinus n. 420 fol. 131^r—140^r*).

(129) Vita S. Hemerammi et passio eius, uita S. Lantberti et passio eius, uita S. Columbani, uita S. Gregorii papae, uita S. Antonii, et aliorum Sanctorum uitae et passiones, quorum haec sunt nomina, S. Affrae, S. Magrae, S. Georgii, S. Malchi, S. Eusebii, S. Fileberti abbatis, S. Hilarii, S. Potiti, S. Galli, S. Germani, S. Seruatii, S. Donati, S. Fidelis, S. Clementis, S. Laurentii, S. Syluestri, et uirorum illustrium liber in codice I.

(130) Item uita S. Hilarii episcopi et sermo S. Augustini de bono

(131) Scintillarum uol. I. [patientiae in cod. I.

(132) Breuis expositio in epistolam ad Galatas, de ciuitate dei lib. II. et Hieronymi de mansionibus filiorum Israel lib. I. in codice I.

(133) De trinitate sententiae patrum in cod. I.

(134) Gesta pontificum Romanorum in cod. I.

(135) Ordo Romanus de diuinis officiis in cod. I. ||

539b (136) Daretis Phrygii de origine Troianorum et de excidio Troiae uolumen I. (= *fragm. Aug. 141, und in Zürich*).

(137) Apollonii uolumen I.

(138) De architectura uolumen I. (*s. V. Rose ed. Vitruv. (L. 1867) p. IV^b.² (1899) p. V*).

(139) Mappae clauicula de efficiendo auro uol. I.

De libris Iosephi.

(140) Historiae antiquitatum Iosephi lib. XI. in codice I.

(141) Item eiusdem Iudaicae captiuitatis lib. VIII. in codice I.

* * *

(142) Lex Theodosiana, de diuersis Romanorum legibus (= *Fulda D 1*), lex Ribuarica, lex Salica et lex Alamannica; et capitula domni Karoli et domni Hludouici imp. addenda legibus, nec non et alia capitula eius de nutriendis animalibus et laborandi cura in domestica agricultura in cod. I. (*cf. Wolfenbüttel [Helmst. 254] 287*).

(143) Item lex Ribuarica et lex Alamannica et capitula domni Karoli imper. addenda legibus, et inuentio S. Crucis in cod. I. (= *Reginbertinus 18*).

(144) Item lex Salica et Alamannica et computatio annorum per

(145) Item lex Salica in cod. I. [sex mundi aetates in codice I.

(146) Item lex Alamannica et capitula domni Karoli in cod. I.

(147) Item lex Alamannica in cod. I.

(148) Item lex Longobardorum in cod. I. (= *Fr. Aug. 144 + S. Gall. 730 + Zürich Stadtb. A 137 C 389*).

* * *

(149. 150) Chronica Gregorii Turonensis uol. II. (149 = *Leid. Voss. Lat. Q. n. 5; 150 Vatic. Reginensis Christ. n. 713*).

(151) De carminibus Theodiscæ uol. I. (= *Oxford Bodl. Iun. 25*).

540 a (152) Vita canonicorum uol. I.

(153. 154) Mappa mundi in rotul(lies †). II.

(155) Vita et gesta Karoli imp. Augusti uolum.

* * *

<De lib. medicinae artis

(156) Perisfigmonis > De positione et situ membrorum lib. I. Gal[li N]eni lib. II. Alexandri lib. III.

(157) Vindiciani lib. IV. de olei confectionibus in codice I.

(158) Eupate dogmatici lib. in cod. I.

(159) Confectionum malagmatum antidotum, et emplastrorum et dic(lies die mit G)ta medicinae in cod. I.

(160) Epistolæ Vindiciani et prognostica Democriti, et excerptiones de libris medicinalibus in cod. I. (*Vorlage von Aug. CXX*).

(161. 162) Item excerptorum de lib. medicinalibus lib. uolum. II.

(163) Publii Vegetii Renati mulomedicinae lib. IV. in cod. I.

(164. 165) Chartarum et indiculorum uol. II.

* * *

(166—223) Libri sacramentorum LVIII.

(224—235) Lectionarii XII. (= *Aug. XIV?*).

(236—245) Antiphonarii X.

(246—252) Officia VII.

(254—303) Psalteria L.

De opusculis S. AMBROSII.

(304) De fide lib. IV. in cod. I. (= *S. Paul. XXV. a. 1*).

(305) De officiis ministrorum lib. III. in cod. I.

(306) Contra hæreticos lib. I. et epistolæ eius duæ ad Valentinianum impera. in cod. I. (= *Aug. CCLI*). ||

540 b (307) In epistolam ad Romanos uol. I. (= *Aug. CVIII*).

(308) Exameron uol. I. (*Aug. CXXV. cf. CCXVI*).

De libris S. IOANNIS Constantinop.

(309) Homeliæ siue sermones numero XXIII. in codice I. (= *Aug.*

(310) Item eiusdem homeliæ. [XCIII?].

De opusculis OROSII presbyteri.

- (311) Historiæ totius mundi calamitatum et miseriarum in cod. I.
(312) Item eiusdem lib. V. in cod. I.

De libris CASSIANI presbyteri.

- (313) De canonico orationum et psalmodum modulo lib. III. institutionum lib. I. et de octo uitis principalibus et eorum remediis lib. VIII. in cod. I. (= *Aug. LXXXVII. cf. CLXIV?*).
(314) Item de eisdem rebus iidem ac totidem libri in codice .I.
(315) Collationum lib. VII. in cod. I.
(316) Item collationum lib. VII. in cod. altero.
(317) Item collationum lib. VII. in cod. III. (= *Aug. XCII*).
(318) Item collationum lib. X. in codice IV.

De opusculis EUCHERII episcopi.

- (319) Obscurorum capitulorum in S. scriptura exposit. lib. III. in
(320) Item de eadem re, in cod. altero. [cod. I.
(321) Glossarum spiritualis intelligentiæ libellus I. (= *Aug. CXI?*).

De libris PROSPERI.

- (322) De uita actiua et contemplatiua lib. I. in codice I. ||
541 a (323) Et epigrammatum eius lib. I.
De promissionibus dei lib. III. in cod. I. (= *Aug. LXIX*).
(324) Item epistola I. de gratia et lib. arbitrio, et responsionum contra Manichæos et Coelestinianos lib. III. et August(ini) ad Dulcitium de octo quæstionibus et Bedæ epistolæ II. et Cypriani ad Quirinum lib. II. in cod. I.

De opusculis ISIDORI.

- (325) Etymologiarum libri II. in cod. I. [CXCI].
(326) Explanat. in genesin et regum uol. I. (= *Aug. CLXXXII*).
(327) Sententiarum lib. III. et notarum lib. I. et de ciuitate dei lib. III. Augustini episcopi in cod. I. (*cf. S. Gall. 227?*).
(328) Item sententiarum lib. III. in cod. altero.
(329) Item sententiarum uol. I. paruum.
(330) Liber proemiorum et de ortu et obitu patrum ueteris ac noui testamenti uol. I. (= *S. Paul. XXV, a. 9*).
(331) De naturis rerum lib. I. et differentiarum lib. I. in cod. I.
(332) Item notarum liber et Bedæ de computo lib. et Eucherii lib. III. quos supra (320) descripsimus, et metrum Marci Porci Catonis et ænigmata Tullii (*cf. cod. s. Albini Andegavensis = Berol. 167, 4 =*

Phillipps 1825 fol. 37^v: Enigmata in dī nomine Tullii; (für Tatuini?)
in codice I.

De libris BEDÆ presbyteri.

- (333) In lectiones euangel. homeliæ L. in codice I.
 (334) In Lucam euang. explanat. lib. VI. in codice I. (= *Aug. LXIV*).
 (335) In Marcum euang. explanat. lib. IV. in codice I. (= *Aug. LXII. cf. CLVII?*). ||
 541 b (336) In actus apostolorum lib. I. (*cf. Aug. XLIII. LXXVII. CLIII*). et in apocal. lib. III. in codice I. (= *Genav. 21?*).
 (337) In proueria Salomonis lib. III. in cod. I.
 (338) De temporibus et chronica et dialectica Aristotelis lib. I. et dicta Sibyllæ in cod. I. (= *Aug. CLXXII*).
 (339) De ortographia lib. I. in cod. I.
 (340) De historia ecclesiastica gentis Anglorum lib. III. in cod. I.
 (341) De metrica ratione lib. I. et Alcuini de grammatica lib. in codice I.
 (342) De naturis rerum et S. Gregorii de concordia euangel. et epistol. Pauli et synonyma in cod. I. [cod. I.
 (343) Cyclus magnus paschæ et reliqua argumenta de computo in
 (344) Super Tobie et Esdræ lib. I. (= *Aug. CXLIV*).
 (344a) De tabernaculo. (= *Aug. CLXXXVIII*).

De opusculis CASSIODORI.

(345—347) Psalmorum omnium explanatio in uolum. III. (= *Aug. CLV. cf. S. Gall. 200—202*).

De opusculis PRIMASII episcopi.

- (348) In apocalypsin explanat. lib. V. et VII. epistolas canonicas, et apocalypsin in cod. I. (*cf. Aug. CCXXII?*).
 (349) Item in apocaly. explanat. lib. V. qui supra in codice I.

De opusculis EUGYPII.

(350) Librorum (*lies Liber*) excerptorum de opusculis S. Augustini in cod. I. (*cf. Murb. 228*). ||

542 a

De opusculis PATERII.

(351) Liber excerptorum de opusculis Gregorii papæ in cod. I.

De opusculis ALDHELMI.

- (352) Metrum de laude uirginum in cod. I.
 (353) De pedum regulis uol. I. [(= *Aug. LXXXV*).
 (354) Item de pedum regulis et metrum de ænigmatibus in cod. I.

De opuscul. IUSTI episcopi (*Urgellensis, Migne PL LXVII c. 961—994. cf. Clm. 18666 [Teg. 666] s. XII.*)

(355) In cantica canticorum explanat. uol. (= *Zürich Rhenov. I.*)

De opusculis BOETHII.

(356) De arithmetica lib. II. de geometria (*cf. S. Paul XXV, a. 11*) lib. III. et de dialectica, et rhetorica Alcuini, Arati (= *Germanici*) de astrologia lib. I. artis medicinæ lib. I. nec non et de diuersis rebus libri in codice I. (*cf. Reginbertinus 2.*)

(357) Item de arithmetica lib. II. et Bedæ de temporibus maior liber in cod. I.

(358) De consolatione philosophiæ lib. V. in cod. I. (*cf. Reginbertinus 8.*)

De opusculis ALCUINI diaconi.

(359) In Ioannem euangel. explanat. lib. VIII. in uol. f.

(360) In cantica canticorum breuis expositio uol. I.

(361) De arte grammatica lib. I. metrum Iuuenci et Sedulii et Bedæ de metrica ratione lib. I. et Donati de arte grammatica in codice I.

(362) De dialectica et rhetorica in codice I.

(363) Epistolæ eius ad diuersos numero VI. in codice I. ||

542b

De libris Canonum.

(364) Canon et dogmata ecclesiastica Gennadii episcopi, et ænigmata Sympho[ro]si in codice I.

(365—371) Item canonum uolumina VII. (= *Aug. CIII. mit S. Paul XXV. a. 6. 7.*)

De libris Homeliarum.

(372—374) Homeliarum uel sermonum Sanctorum collectarum ad legendum per singulas festiuitates in anno uolum. III. (= *Aug. XV.*)

(375—377) Item collectarum homeliarum part(es uel) codices III.

(378) Breuis explanatio in omnes epistolas Pauli in codice I.

(379) Item de eadem re uolum.

(380) Quæstionum in euangelia excerptus liber de opusculis S. Augustini, Hieron., Gregorii, Ambros., Eucherii uol. I. (= *Aug. CXCI.*)

De Regulis.

(381) Regula S. Benedicti, hymni Ambrosiani in cod. I.

(382) Item regula S. Benedicti, regula monachorum Hybernensium, regula S. Augustini, regula Pauli et Stephani, regula S. Columbani, et homeliæ S. Cæsarii numero XII. et martyrologium in cod. I.

(383) Item regula S. Benedicti, regula Hybernensium fratrum et cæterorum sicut supra cum martyrologio in cod. altero.

(384) Item regula S. Benedicti, regula Hybernensium fratrum, regula S. Columbani, S. Augustini ep., SS. Pauli et Stephani, regula Serapionis, Macharii et alterius Macharii in cod. I. ||

(385) Item regula S. Benedicti, regula S. Macharii et S. Cæsarii ep. homeliæ XII. in cod. I. (= *Reginberti 40*).

(386) Regula S. Pachomii, quam angelo dictante conscripsit. Vol. I.

De Passionibus Sanctorum.

(387) Passiones apostolorum, et passiones et uitæ aliorum Sanctorum: Laurentii, Hyppoliti, Nazarii et Celsi, Victoris, Vincentii, Fidelis, Eupte, Reparatae, Dyonisii, Iusti, Crispini et Crispiniani, Quintini, Eufemiæ, Dorotheæ, Eulaliæ, Agathæ, Quatuor Coronatorum, Symphoriani, Abraham, Genouefæ, Amandi, Apri, Eugeniæ, Marini, Columbæ, Felicis, Proculi, Cyrilli in cod. I. (= *Fr. Aug. 75*).

(388) Item passiones Sebastiani, Cosmæ et Damiani, Chrysogoni et Anastasiæ, in cod. I. [cod. I.

(389) Item passiones Longini militis, Luciæ et alterius Luciæ in

(390) Item passiones Dyonisii, Rustici et Eleutherii, et brevis expositio in epistolas VII. canonicas in cod. I.

(391) Item passio S. Eugeniæ.

De libris Glossarum.

(392) Glossarum ex diuersis doctoribus excerptarum codex grandis I.

(393) Item glossarum uol. I.

(394) Item glossæ in libros diuinæ historiæ, et de canone et regula glossæ, et uersus diuersi et notæ Iulii in cod. I.

(395) Item glossæ de diuersis rebus in cod. I. (= *Aug. CCXLVIII*).

De libris PRISCIANI.

543b (396) De litera, de syllaba, et de octo partibus lib. XVI. et de constructione lib. V. in cod. I.

(397) Item Prisciani de litera, de syllaba et de octo partibus lib. XVI. et de construct. lib. V. et Pompei tractatus in Donatum in cod. I.

(398. 399) Item Prisciani de litera, de syllaba, de nomine et uerbo lib. X. in codic. II.

(400) Donati et Sergii et Isidori de octo partibus in cod. I.

(401) Item Donati, Isidori de octo partibus et Sergii de differentiarum... Isidori, et glossæ spirituales Eucherii in cod. I.

(402) Item Donati, Isidori de octo partibus, Prisciani de partibus declinabilibus ars minor, Bedæ de metrica ratione, item eiusdem de schematibus lib. I. | Orthographia Capri et Agroecii et metrum Muaduuini (*Walahfrid Strabus carm. 61, 21 (MG P. Lat. II p. 404) schickt an Prudentius 'Modoini carmina magni'*) It(lies N)asonis in cod. I (= Darmstadt n. 3301).

(403) Item Donati et Pompei et Petri (*Pisani*) in uol. I.

(404) Excerptio de lib. grammaticæ artis, de litera et de octo partibus. Item in eodem codice præfationes Hieronymi in psalterium et quædam pars uersuum Iuueni, et liber Isidori ad Florentiam. (= *Aug. CXII*).

(405) Audacis, Honorati, Asperi, <Seruii> F<ocae> Pompei, (*Valerii*) Probi, <Priscia>ni in uol. I. (= *Fr. Aug. 121*).

(406) Metrum Iuueni presb. IV. Euangeliorum lib. IV. Metrum Sedulii paschalis carminis lib. IV. Metrum cento Probæ lib. I. Virgiliaca manuscripta in cod. I.

(407) Item metrum Iuueni presb. IV. Euangeliorum lib. IV. Metrum Sedulii paschalis carminis lib. III. Metrum cento Probæ lib. I. Metrum 544a Bedæ || presb. de uita S. Gudberti episcopi lib. I. Metrum Aldhelmi de laude uirginum lib. I. in cod. I.

(408) Metrum Iuueni presb. IV. Euangeliorum IV. Sedulii operis paschalis lib. III. et metrum Prosperi, quod fuit epigrammata in codice I.

(409) Item metrum Sedulii et epigrammata Prosperi, ac Bedæ de metrica ratione ac schematibus, liber I. notarum Isidori in codice I.

(410) Metrum Paulini (*Nolani*) de uita S. Felicis lib. XII. in cod. I.

(411) Metrum Aratoris de actibus apostolicis lib. II. et metrum Prudentii de diuersis rebus in uolum. I.

(412) Metrum Fortunati lib. VI. item eiusdem de laude lib. I. in cod. I. (*cf. Walahfrid carm. 45, 15 MG Poet. Lat. II 394 an den Presbyter Probus: En Fortunati oratus tibi mitto libellos. = carm. spur. I in laudem S. Mariæ.*)

(413) Metrum Dracontii de exameron lib. II. in uolum. I. (*cf. Lau-*

(414) Metra Virgilio Maronis in uol. I. [*dun. 279*].

(415) Item Virgilio georgicorum lib. III. et Æneidos lib. VI. in cod. I.

* * *

Quelle: bei Neugart, *Episcopatus Const. partis I. tom. I. (1803) p. 536 a—544a*. Die mit () vorgesetzten Nummern weisen auf den Abdruck in: *Catalogi bibliothecarum antiqui collegit Gustavus Becker. Bonnæ a. 1885 nr. 6 p. 4—13. Vgl. E. G. Vogel, Serapeum III (1842), 6—7. Th. Gottlieb, Ueber mittelalterliche Bibliotheken. (L. 1890) nr. 175^a) S. 68—69. Die Reichenauer Handschriften. III.*

II. A³ G f. 195^v col. 1.

DE INSULA.

DE LIBERIS S̄CI AUGUSTINI EP̄I.

- (37) In Ioh̄ euuangel̄ sermoⁿ XXI.
 (38) It̄ in alio codice sermones XXXIII
 (39) It̄ in tertio cod̄ usq; ad finem eiusd̄ euuangel̄
 (40) De sermone d̄ni in monte libri. II. & questionū | in euangl̄
 Mathei & Lucę lib. II.
 (41) De concordia euangelist̄ lib. III.
 (42) In epistoł̄ ad Romaⁿ quarundā propositionū lib. I. | & in
 epistolā ad Galatas lib. I.
 (43) In apocalyps̄in sermones XVIII.
 (44) In psalmos a tricesimo usq; XLmū
 (44a) Item a centesimo primo usque in finem
 (46) De trinitate lib. XV.
 (47) De ciuitate dei lib. X
 It̄ de ciuitate d̄i lib. XII.
 (48) De doctrina X̄piana lib. III. | & epistolę Hieronimi duę ad
 Paulinum
 (49) De nuptiis lib. I. & de adultera coniugis lib II
 (50) Retractationū lib. II.
 (52) Questionum LXXXIII & contra aduersarium | legis & proph&a-
 rum lib. II.
 (53) Contra Maximianū Arrianorum ep̄m lib. II. | & responsionum
 contra Arrianos lib. I.
 (55a) De disciplina X̄pianorū sermo. I. & de bono patientię | sermo.
 I. & ep̄taphia pontificum Romanorū.
 (55b) De libris confessionum excerptus lib.
 (56) in epistolas Iohan̄n̄ homeł̄ VII.
 (57) Questionū diuersarū & de libero arbitrio lib. I. | & altercatio
 cum Fel̄ice Arriomanit̄ & de magistro lib. I.
 (58) De diuersis h̄eresibus ad Quoduult deum. lib. I. | & Vigilię ep̄i
 contra Euticen lib. U.
 (59) De bono uirginitatis lib. I. & de decem cordis sermo | & alii
 sermones eius pauci. in cod̄. I.
 (60) Questionū s̄ci August̄ & fides Nic̄ani concilii. nec n̄ & fid̄ |
 Ieronimi Gregorii & Namastasi Ambrosii Augustini | & decretał̄ Gelasii.
 in codice. I.

DE LIBRIS BEATI HIERONIMI

(62) In Esaiaiam explān a capite lib. V.

(63) it̄ in Esaiaam lib. VIII.

(64) in Hieremiam lib. VI.

(65) in Ezechiel lib. VI.

(66) in Daniel explān uoſ. I.

* * * *Die letzten drei Zeilen zerstört; als Federprobe am Rande de bono (aus 55a).*

f. 195^v col. 2 (72) In ecclesiasten comm̄tar. lib. I.

(73. 74) In psalmos quosdā explān uoſ. II.

(77) in epistolā ad Galatas lib. III in cod. I. [lib. U.

(78) in epistolas ad Ephesios ad Titum & ad Phile- monem explān

(79) Contra Iouinianū lib. II. & apolog&icū | ad Pamachium in co- dice I. [in codice I.

(84) uirorū inlustriū Hieronimi & Gen- | nadii ep̄i Massiliensis ep̄i

(87a) Albini de trinitate lib. III.

Hellere Hand bis (118). DE LIBRIS S̄C̄I HILARII EP̄I.

(114) contra Arrianos de fide lib. XII. in cod. I.

de libris Basilii ep̄i. (115) om̄t de primo psalmo. | de inuidia de ieiunio quadragesim̄e & de ceteris rebus

(118) lib. necessarie ammonitionis & iam Isidori soli|loquia.

(131) scintillarū. uoſ. I.

(133) de trinitate sententię patrū. uoſ. I.

(134) gesta < pontificum Romanorum in cod. I. *zerstört* >

[*Andere Hand*] (149. 150) Chronica Gregorii Turonensis uſ. II

(151) De carminibus Theodiscae uſ. I.

(152) Uita canonicorum uſ. I.

(153. 154) Mappa mundi in rotuſ. I.

(155) Uita & gesta Karoli uſ. I.

De lib. MEDICINAE ARTIS.

(156) Perisfigmonis de positione & situ | membrorum lib. I.

Galieni lib. U.

Alexandri lib. III.

(157) Uindiciani lib. III. | De olei confectionibus lib. I. in cod. I.

Herbarius Apulei Plato- | nici lib. in cod. I.

(158) Eupate dogmatici lib. in cod. I.

(159) Confectiones malagmatum anti- | dotum & emplast<r>orum & di&a | medicinae in cod. I.

- f. 196^r col. 1 (160) Epist^l Uindiciani & prognostica | Democriti & excerptiones
de lib. | medicinalibus in codice. I.
(161. 162. 162a) Item excerptorum de lib medi-^lcinalib; ut. III.
(163) Publii Uegati. Renati. mulo medicinae lib III. | in codice I.
De lib sc̄i Ambrosii ep̄i
(304) De fide lib. III. in cod. I.
(305) De officiis ministrorum lib <.III.> in cod. I.
(306) Contra hereticos lib. I. & epistol^l eius duae | ad Ualentinianum
imp̄ in cod. I.
(307) IN epistol^l ad Romanus ut. I.
(308) Exameron ut. I.
De lib Cassiani PR̄BI
(313) De canonico orationum atq; psalmodū modo lib III. | Institu-
tionum. lib. I. & de octo uitis principalib; | & eorum remediis li//// lib
VIII. in cod. I. [altero
(314) Item de eiusdem rebus idem ac totidem | lib<ri> in codice
(338) De temporibus & ch<r>onica & de dialectica | Aristotilis lib
I. & dicta Sybille in cod. I.
(339) De ortographia lib. I. in uo^l. I. [codice. I.
(340) De historia ecclesiastica gentis Anglorū | liber BEDAE in
(341) De metrica rationen. lib. .I. & Alcuini de | gramatica lib in
cod. I.
(342) De naturis rerum. & sc̄i Gregorii de con- | cordia euang^l. &
epist^l Pauli & sino- | nima in cod. I.
De lib. siue opus^l Cassiodori (345—347) psalmodum | omnium
explanat in uo^l. III.
De opuscol^l Primasii. <ep̄i.>
(349) In apocalypsin explanat lib. V. qui supra in uo^l. I.
De opuscol^l Eugipii
(351) Lib excerptorum de opuscol^l sc̄i Gregorii | papę in cod. I.
De opusculis /////
f. 196^r col. 2 /////
/////
De <libris canonu>m.
(364) CANON & dogm̄ eccl̄ Gen | nadii. ep̄i. & enigmāt | Simfosii in
(365—371) Canonum uo^l. VII. [cod. I.
(372—374) Omet^l ut sermonū sc̄orum | collect^l ad legdum per sin- |
gulas festiuitates in anno | uolumina III.
(375—377) Item collect^l omet^l par. ut co- | dices. III.
De lib glosarum
(392) Glosarum ex diuersis | doctoribus excerptarum cod | grandis. I.

(393) Item glosarum uol. I.

(394) Item glosae in libros diuinae | historiae & de canone & regula | glosae & uersus diuersi & notae | Iulii in cod. I.

(395) Item glosae de diuersis rebus | in codice. I.

DE lib ARTIS GRAMATICAE

(396) Prisciani de litera de syllaba & | de octo partib; lib. XVI & | de constructione lib U. in cod. I.

(397) Item Prisciani de litera & syll. | & de octo partibus lib. XVI. | & de constructione lib. U. & | Pompei tractatus & alia in Donatum in cod. I.

f. 196^v col. 1 (398. 399) Item Prisciani de litera. de syllaba || de nomine et uerbo lib. X. in codic. II.

(400) Donati et Sergii et Isidori de | octo partibus. in cod. I.

(401) Item Donati Isidori de octo partibus et Sergii de differentia... Isidori | et glosae spiritali Eucherii | in cod. I.

(402) Item Donati Isidori de octo partib; | Prisciani de partib; declinabilibus ars minor

item Donati et Pompei et Petri excerptio artis Donati et alie glosae in cod. I.

Item Donati Isidori de octo partibus de naturis

it̄ liber Prisciani de partibus | declinabilib; ars minor Bedae | de metrica ratione

it̄ eiusdem de scematib. lib. I | Orthographia Capri et Agroecii et metrum Muaduini | Nasonis in cod. I.

(403) Itē Donati & Pompei & Prisci in uol. I.

(404) Excerptio de lib. gramatice artis. de tit | & de octo partib; item in eodem cod p̄- | fationes Hieronymi in psalterium | & quedam pars uersuū Iuueni & | liber Isidori ad Florentiam.

(405) Audacis, Honorati, Asperi, Seruii, Focae, Pompei, Probi, Prisciani in uol. I.

f. 196^v col. 2 (406—407) Item m&rum Iuueni prb III euangl̄ | lib III. m&rum Sedulii paschalis car- | minis lib III. m&rum cento Probae lib. I. | M&rum Bedae prbi, de uita sc̄i Gudberti | epi. lib. I. M&rum Aldhelmi de laude uirgin̄ | lib. I. in cod. I.

(408) Item m&rum Iuueni prbi euangl̄ lib. III. | Sedulii operis paschal̄. lib. III. & m&rum | Prosperi quod sunt aepigrammata in cod. I.

(409) Item m&rum Sedulii & epigrammata | Prosperi ac Bedae de metrica ratione ac | scematibus lib. I. notarum Isidori in cod. I.

(410) M&rum Paulini de uita sc̄i Felicis. lib. XII. | in cod. I.

- (411) M&rum Aratoris de actib; | apostolicis lib. II. & m&rum Prudentii | de diuersis. reb; in ut. I. [cod. I.
 (412) M&rum Fortunati lib. VI. item eiusdem | de laude lib. I. in
 (413) M&rum Dracontii de exameron lib. II. in vt I
 (414) Item m&ra Virgilii Maronis in vt I.
 (415) Item Uirgilii georgicorum lib. III | & Eneid lib. VI. in cod. I.
 Federproben item Uirgilii georgicorum lib. III. und Itē Virgilii

Quelle: G = drei Seiten fol. 195^v—196^v saec. IX med. des ursprünglich Reichenauer (im 15. Jahrh. in Murbach: 'Legentes orent pro reverendo domino Bartholomeo de Andolo abbate Morbacensi, qui hunc & alios plures comparavit & renovavit anno MCCCCLVIII'), jetzt Genfer (Bibliothèque publique et universitaire de Genève) Codex nr. 21, saec. VIII (s. Jean Senebier, Catalogue raisonné des Manuscrits Conservés dans la Bibliothèque de la Ville & République de Genève. Genève, 1779. p. 74—79). Hsg. von Herm. Hagen in: Jahrbücher für classische Philologie CXV (1877) S. 865—871. (In Petzholdts Neuem Anzeiger für Bibliographie XLV (1884) S. 157—165) und G. Becker, Catalogi bibl. (1885) n. 33 S. 74—77 und p. IV).

Rudolf Beer, Ein alter Katalog und eine junge Fälschung. In: Wiener Studien für klass. Philologie IX (1887) S. 160—170.

Die Ueberschrift DE INSULA hat zuerst Dr. Paul Lehmann richtig gelesen. — Unserer Transcription liegt eine Photographie von Frédéric Boissonnas & Cie. in Genf zu Grunde; Tafel I—III. Vgl. Gottlieb (1890) nr. 175^b) S. 69. 455. Hans Wibel, Beiträge zur Kritik der Annales regni Francorum und der Annales q. d. Einhardi. Strassburg 1902 S. 219—227.

+ II. a. 823—838.

N. 544^a Isti libri qui subsequuntur scripti sunt in coenobio Sindleotes-Auua postquam ERLEBALDO abbati fuit hoc monasterium commendatum.

(1) Bibliotheca dimidia sub tali scriptura... | |
 | [lib. I. ||

(2) Passionalis incipiens a natiuitate dñi usque ad missam S. Petri

544^b (3) Passionalis incipiens de mense aprili usque ad aduentum dñi.

(4) S. Augustini liber unus in quo continentur de natura boni et unde malum et de lib. arbitrio et caetera quae sequuntur.

(5) S. Augustini locutionum lib. VI. in genesin et eiusdem quaestionum lib. [et caetera lib. I.

(6) S. Augustini liber unus qui appellatur de gratia et lib. arbitrio

- (7) S. Augustini contra Faustum Manichæum lib. in uol. uno.
 (8) S. Augustini in epistolas Pauli ad Romanos in uol. uno.
 (9) Sermo S. Augustini de decem chordis liber unus.
 (10) S. Augustini de immortalitate animæ.
 (11) S. Augustini a primo psalmo usque ad quinquagesimum lib. I.
 (12) S. Augustini de quinquagesimo usque ad centesimum lib. unus
 (= *Aug. XXXV*). [XXXVI].
 (13) S. Augustini de centesimo usque in finem lib. I. (= *Aug.*
 (14) S. Augustini de quæstionibus difficilioribus in euang. et epl.
 apostoli lib. I.
 (14a) vgl. n. (7) Athanasii altercatio cum hæreticis et uita S. Mar-
 tini in libro uno. (= *Aug. CCXXXVIII*).
 (15) Super eptaticum <sententiarum quas> de Hieronymi, Ambro-
 sii, Augustini, Isidori dictis Bedæ conficiente (*lies -ndo*) composuit uol. I.
 (16) Expositio Zmaragdi super lection(es). uol. I. (= *Smaragdi Col-
 lectiones in Epistolas et Euangelia (liber Comitum) s. MG Poetae aevi
 Kar. I p. 607 = cod. Einsidl. 39. s. IX. (Migne PL CII c. 15—594, oder
 Paris. 4503, 2 [olim Colberti nr. 2341] s. E. Riegenbach, Historische Stu-
 dien zum Hebräerbrief I (L. 1907) S. 39—40. [Die einleitenden Verse
 stehen MG p. 618. W. Meyer, Gött. Nachrichten (1907) Philol.-hist. Kl.
 S. 47]*).
 (17) Homel. S. Ioa. Chrysostomi super Math. euangel. uol. I.
 (18) Origenis et Hieronymi super genesin sermones uol. I. ||
 545 a (19) Origenis et Rufini super epistolas Pauli ad Romanos in uol. I.
 (*Aug. CXXVI. CXXVII*).
 (20) S. Clementis libri qui appellantur itinerarium S. Petri uol. I.
 (21) S. Hieronymi in Esaiam nouissima pars uol. I. (= *Aug. XXXI.
 CLVIII*).
 (22) S. Hieronymi epistolæ diuersæ in uol. uno. In quo imprimis
 de Seraphin incipit. (*Aug. CXCVII*).
 (23) S. Hieronymi epl. qui fuit Theotpaldi lib. I.
 (24) S. Hieronymi in Ezechielem posterior pars uol. I. (*Aug. XXI*).
 (25) S. Isidori libri XX. etymologiarum in uol. I.
 (26) Item S. Isidori super eptaticum explanatio, quem Drutheri
 scribi fecit. et Primasium super apocalypsin, quem similiter scribi fecit.
 (27) Prisciani de arte grammaticæ lib. I. quem Uragrat presbyter
 dedit. (*Aug. CXXXII*).
 (28) Alchuini super epistolas Pauli ad Titum et Philemonem et ad
 Hebr. lib. I.

(29) Alchuini magistri quæstiones super genesin et metrum Alcimi Auiti episcopi uol. I. (*cf. Cypriani Galli heptateuchos ed. Peiper p. IV*).

(30) Item Alchuini magistri quæstiones in genesin libell. I.

(31) S. Vigili papæ libri contra Euticeten hæreticum uol. (= *Aug.*

(32) Libri prognosticorum futuri sæculi uol. I. [*LV*].

(33) Computum et cyclum in uno libello. || [nis(ium)].

545b (34) In Ezechielem Hieronymi posterior pars præstita est ad Dyo-

(35) Hieronymi in ecclesiasten explanatio. (*Aug. CCXLV*). *cf.*

CXCVIII. CCII^a.

(36) Hieronymi in psalmos quosdam lib. I. (*Aug. IC*).

(37) Alchuini lib. super epistolas Pauli ad Titum, ad Philemonem et ad Hebræos.

(38) Istoria Iosephi XIV. libri in codice uno. [cello I.

(39) Liber lex Alemannica, et poenitential. et cartul(arius). in codi-

De libris abbatis ERLEBALDI.

(40) Liber sacramentorum Gregorii, unum uol.

(41) Liber sancti euangelii ad legendum unum.

(42) Lectionarium unum similiter ad legendum.

(43) Antiphonarium I. (44) pænitentiale I. de canone sca(r)psatum

(45) Missale unum Gregorii in quo publica missa canitur.

(46) Antiphonarium unum plenarium.

De libris C

(47) In bibliotheca dimidia in qua | Lib. |

(48) Boldman presb. attulit lib. quæstionum S. Augustini ueteris ac noui testamenti continentem capita . . . (*Aug. IX*).

(49) M . . . presb. dedit nobis psalte(r)rium | Hieronymi et (50. 51) duo psalteria. ||

546a (52) Machelm presb. dedit . . . et lectionarium.

(53) . . . presb. attulit libros . . . XL. homil. Gregor. et (54) psalte. (55) uitas patrum (56) librum sententiarum (= *Aug. CCLIV*). (57) et librum homeliarum per circulum anni et (58) librum Eucherii et (59) psalterium unum.

(60) Engilpreth presb. attulit unum missale et (61) lib. XL. homeliarum Gregorii, et (62) et librum pastoraalem (= *Aug. CCXX cf. CCXL*).

(63) Salomon presb. dedit missale et (64) lectionarium et (65) antiphonarium.

(66) Scrutolf presb. unum missale et (67) psalterium attulit.

(68) Perigher presb. attulit missale

- (69) Heimo presb. attulit missale et (70) lectionar.
 (71) Windheri presb. attulit missale et (72) lectionar.
 (73) Engilpreth presb. missale cum lect. psalterio et antiph. attulit.
 (74) Eberhart dedit missale et (75) psalterium.
 (76) Witpreth habet missale I. et (77) attulit psalterium I.
 (78) Hartman | |
 (79) Wolfman presb. dimisit missale (80) antiphonarium . (81) regulam et (82) legem Alemannorum.
 (83) Otpreth presb. dimisit missale unum cum lection. et regulam et uitas patrum in uno codice.
 (84) Keidolf presb. psalterium.
 (85) Missale I. superuenit quem Ratpold habet. ||
 546b (86) Missale I. aduenit quem Ratfrid tenet.
 (87) Missale I. aduenit, qui adhuc cum libris.
 (88) Item Peræthger presb. missale.
 (89) Adalgir presb. missale sibi.
 (90) Woldf(*lies* Woldf)regi diacon. missale sibi.
 (91) Otfred presb. missale sibi scribi fecit.
 (92) Noterim duo psalteria sibi scribi fecit.
 (94—95) Eto psalteria duo sibi adquisiuit.
 (96) Ratpold presb. psalterium I. adquisiuit.
 (97) Ruadhelm presb. missale sibi conscripsit.
 (98) Wito presb. missale semiscriptum dimisit: quem Ruadhelm perscripsit et donauit. [(101) I. antiph.
 (99) Eremfrid presb. attulit libros . . . | et (100) I. psalt. et
 (102) Hunzo presb. dedit lib. I. similiter et (103) I. lectionar. et
 (104) lib. istoriæ Iosephi et cætera in uol. I.
 (105) Chronica Gregorii episcopi de Turonis gesta pontificum et chronica Bedani presb. in uolumine uno.
 (106) Lib(er) prophetarum quem Hiltiger de Italia adduxit. (*Von der Reichenau nach Constanz gekommen, dann nach Weingarten, s. P. Lehmann, Münchener Sitzungsber. 1908 Abh. 4 S. 65, und in: Die Konstanz-Weingartener Propheten-Fragmente in phototypischer Reproduktion = Codices Graeci et Latini photographice depicti duce Scatone De Vries, Supplementum IX. L. B. 1912 S. VII.*)
 (107 *vgl. 14a*) S. Athanasii altercatio cum hæreticis et uita S. Martini in uol. uno (= *Aug. CCXXXVIII*). [Luciferum uol. I.
 (108) Item altercatio Athanasii cum Arrio et Hieronymi aduersus
 (109) Kernentit presb. uendit missale unum et (110) psalt. unum.

(111) Ericho uendidit psalt. I. qui fuit mone . . .

(112) Tuato antiphonarium ualde bonum quem dedit Drudman presb.

Quelle: Neugart, *Episc. Constantiensis partis I. tom. I. p. 544a—546b.*

Daraus Becker, *Catalogi No. 8 p. 16—18. Vgl. Gottlieb, S. 384, n. 892.*

+

III. a. 838—842.

Isti libri in insula Auua monasterio sanctæ Mariæ scripti sunt, qui subtus notantur sub RUADHELMO ex quo eidem coenobio abba præficiēbatur.

(1) Liber unus prægrandis in quo continentur passiones et uitæ martyrum confessorumque nonnullorum, in quo inprimis ponitur passio SS. martyrum Processi et Martiniani. (*Aug. XXXII*).

(2) Item liber unus super psalmos quem D. Hieronymus presbyter de Origine, ut ipse ait, excerpit.

(3) Item liber epistolarum Hieronymi presbyteri, in quo inprimis ponitur epistola Hieronymi ad Pamachium cum cæteris epistolis num. XXXIV.

(4) Item liber in quo continentur epistolæ imperatorum Marciani et Leonis ad episcopos pene totius orbis de synodo Chalcedonensi (= *Codex encyclicus, cf. Mansi, Concil. t. VII c. 785—792. s. C. J. Hefele, Conciliengeschichte II² [Fb. 1875] S. 419—420 = Hefele-H. Leclercq, Histoire des conciles. Tome II, 2me partie [P. 1908], p. 664—665*), et liber ^{547 b} (Leontii Byzantini) contra Nestorianorum et Eutyichianorum hæreticos, et liber Prosperi contra librum Cassiani presb. et cætera. (= *Migne PL LI c. 213—276*).

(5) Item liber Vitruuii magistri de architectura comprehensa X. libris (s. *Val. Rose ed. Vitruv. L. 1867, p. IV^b, ed. 2 p. V*).

(6) Item liber in quo continentur institutionum diuinarum et sæcularium literarum Cassiodori Senatoris libri duo. (= *Aug. CCXLI cf. CLXXI*).

(7) Item liber geometricæ artis de compluribus auctoribus confectus, et liber astrologiæ Hygini mirifice commendatus ad Fabium suum dilectum.

(8) Item liber expositionis in Hester Hrabani Mauri abbatis, et alius liber eiusdem Hrabani in Iudith, uterque ad Iudith augustam editus. (= *Aug. LXXV, durch Hrabans Schüler Walahfrid hierher gebracht*).

(9) Item liber sancti Augustini episcopi in quo continentur libri.. id sunt de bono coniugali, de uiduitate, de uirginitate, de orando deo et de opere monachorum.

Quelle: Neugart p. 547a—b (daraus Becker n. 9, p. 19). Vgl. Gottlieb S. 384 n. 893.

+ IV. a. 786—842.

Incipit brevis librorum quos ego Reginbertus indignus monachus atque scriba in insula coenobii uocabulo Sindleozer (~~Sind~~ Sindleozer Egon, Sindleozer Z, Pez c. 662 B) Auua (Egon, NZ, Auua Pez) sub dominatu WALDONIS (786—806), HEITONIS (806—822), ERLEBALDI (Erlebaldi Egon, Z, ERELEBALDI N) (822—838) et RUADHELMI (N, Ruadhelmi Egon, Ruodhelmi Z, Pez) (838—842) Z569b abbatum, eorum permissu de meo gradu || scripsi aut scribere feci uel donatione amicorum suscepti.

In primis liber I. prægrandis, in quo continentur super orationem dominicam nonnullorum catholicorum explanationes. Deinde super symbolum apostolorum quamplurimorum orthodoxorum tractationes cum cæteris de fide tractantibus diuerso modo explanation(es Z). Et expositio de missa et de ordine ecclesiastico missæ, et de ordinibus ecclesiasticis, et de ratione sacramenti baptismatis. Deinde diuersi canones, id est N548 Græciæ, Africae (N, Asiae Z), Galliae, Hispaniæque. Postea decretales epistolæ antistitum Romanorum ac deinceps canones ex ueteri et nouo testamento compositi. Postmodum diuersi libri pæ(N, pæ Z)nitentiarum. (= Aug. XVIII).

In secundo libro continentur computationes regum Romanorum, cæsarum consulumque. Deinde libri grammaticæ artis Donati Et de metrica arte libri Bedæ presbyteri. Et libellus de centum metris. Et liber de ænigmatibus Symphosii et liber fabularum An(lies Au)iani poetæ. Et libri duo Boetii (de arithmetica arte. Et libri quinque Boetii Z, fehlt N) de musica arte. Et libri (Z, liber N) astrologiæ Arati (Germanici). Et libri Boetii geometricorum. Et libri duo Alch(Z, Alc-N)uini de rhet(Z, rheth-N)orica et dialectica arte. Et liber Iulii Cæsaris de mensione uniuersi orbis. Et liber Æthici (Z, ethicæ N) Hieronymi de cosmographia, et libri duo de architectonica (Z, -tura N) Faudentini (= Wien [suppl. 2867] 15411 cf. Schlettstadt 1153bis) et unus liber herbarius (Z, liber unus hebraicus N) Apulei.

In tertio (aus Tours unter Waldo?) libro habentur chronica Eusebii Cæsareensis episcopi et Hieronymi presbyteri et Prosperi. Et chronica Cassiodori Senatoris, et chronica Iordanis episcopi, et chronica Melliti. Et chronica Bedæ presb(ysteri Z). Et chronica excerpta Isidori episcopi, et chronica breuis. Deinde notarum Plinii Secundi lib. I. Et notarum Isidori

ep(iscopi *Z*) lib. I. et notarum de naturis rerum Bedæ presb(yteri *Z*) liber <(et) de ratione computi eiusdem Bedæ presbyteri et computus *Momm- sen MG a. a. IX p. 362—363*> excerptus ex diuersis lib. I. Et epistolæ Victoris et Dionysii de ratione cycli pasch(*N*, pasc *Z*)alis. Et de cyclis decennou(*N*, decenn *Z*)alibus cycli XXVIII. Et uersus diuersi de septem diebus et mensibus et XII. signis uocabulis. Et martyrologium per anni circulum. Et (in antea *N*, mantea *Z*) de diuersis numeris et figuris. || *(Diese Hs. ward von der Reichenau, wo sie Herimannus († 1054) und Bernoldus († 1100) benützten, von Joh. Stabius († 1522), 'aus der Schweiz' dem Joh. Cuspinianus († 1529) mitgebracht, seitdem verschollen; davon Abschriften codd. Paris. Lat. 4860 [a. 939—954] und Clm. 14613 saec. XI, mit cod. Leid. Voss. Lat. in 4° n. 69 s. XI/XII.)*

Z 570 a In quarto libro sunt libri grammaticæ artis Donati maiores et minores partes orationis. Et de arte metr(*Z*, med *N*)ica libri Bedæ presb(yteri *Z*). Et de arte grammatica (*Z*, -cæ *N*) Alchuini libri et declinationes. Et metrum Iuueni (*N*, -nti *Z*) et Sedulii super libros IV. euangeliorum. Ipsumque librum Wano frater meus mihi dedit, et ego illum præstauit nepoti meo Ratherio. Volo (*N*, voto *Z*), ut ueniat ad alios libros nostros.

In quinto libro continentur libri pro(*Egon*, *Z*, præ *N*)gnosticorum III. (*NZ*, tres *Egon*) et IV. (*N*, quartus *Egon*, 4^{tus} *Z*) liber dialogorum. Et liber Fursei de uisione eius, et nonnullæ uisiones excerptæ de libris gestorum Anglorum Bedæ, et de uisione Barontis (*Z*, -tii *N*) monachi. Et liber uisionis Wettini fratris nostri. quam (*Egon*, *N*, quem *Z*) Heito episcopus descripsit, et Walahfrid (*Egon*, Walahfrid *N*, Walahfridus *Pez c. 661D*, Welahfrid *Z*) frater noster metricis uersibus subsequens illam (*Egon*, *N*, illum *Z*) decorauit.

In sexto libro comprehenduntur diuersi uersus et nonnullorum hymni Sanctorum. et aliquorum (*N*, aliorum *Z*) epitaphia Sanctorum. Et martyrologium cum computo et cyclo. et uersus de diebus et mensibus et XII. signis. et diuersæ glossæ super i(*N*, hi *Z*)storiam ueteris ac noui testamenti. et super alios quam plurimos libros. Et notæ Iulii Cæsaris (*Paris. 7581, Catalog s. XI von Le Puy nr. 35: 'Tunc liber de notis Iulii' bei Delisle, Le Cab. des mss. II p. 444. Cheltenham 18908 vgl. H. Omont, Bull. Soc. Ant. Fr. 1889 p. 133—134*), et monogrammæ diuersæ, et liber Plinii Secundi de natura (*N*, -ris *Z*) rerum. ||

N 549 In septimo libro constat esse liber de hæresibus et liber fictus sub nomine S. Augustini scriptus de prædestinatione. Et tertius liber sanctorum Patrum contra eundem librum hæreticorum defendendo catho-

licé (*N*, è *Z*). Et libellus de ratione animæ et dogma sancti Gennadii ecclesiastica. (= *Aug. CIX*).

In octavo libro sunt libri V. de philosophia consolationis Boetii, et admonitiones S. Basilii liber necessarius. Et in capite libri pauca de declinationibus.

In nono libro continentur passionēs et uitæ Sanctorum id est Haimrani, La(*N*, Lu *Z*)ntberti, Afræ, Macræ (Magret *N*, Margret *Z*), Gregorii, Georgii, Malchi, Eusebii, Fileberti, Hilarii, Potiti, Columbani, Galli, Germani, Ambrosii, Seruatii et VIII. epistolæ Hieronymi et liber Cassiodori Senatoris.

In decimo libro habentur uitæ et passionēs sanctorum Hieronymi, *Z 570b* Ambrosii, Sixti, Laurentii, Alexandri, Benigni. (= *Stuttg. Theol. et Philos. fol. 95*) De obitu Bedæ presbyt(eri *Z*). et eius epitaphium, Bonifacii, Vincentiæ. (De obitu—epitaphium *fehlt jetzt*.)

In undecimo libro constat inesse (*N*, esse *Z*) uitas et passionēs sanctorum Bonifacii, Mart(*Z*, Marc *N*)ialis, Medardi, Sergii, Bacchi, Goaris presb(yteri *Z*), Quintini martyris. (= *Aug. CXXXVI*).

In duodecimo libello sunt uitæ et passionēs sanctorum Felicis, Fortunati, Remedii episcopi, Genesii, Sopatri (Sopatri *Z*, Sopasci *N*), Nizephori, Andronici, Chrysanthi (*Z*, -ti *N*), Dariæ, Mami, Agnetis, Eugeniæ, Cæciliæ, Theodotæ (-oræ *Z*, -osia *N*) cum tribus filiis suis, Perpetuæ et Felicitatis, Christinae (*Z*, -iana *N*) uirginis. (*cf. Aug. Fr. 76*).

In tertio decimo libello continentur uitæ et passionēs sanctorum Christophori, Clementis, Cyriaci, Largi, Smaragdi, Crescentiani, Memmiæ, Iulianæ, de miraculis Genesii, Modesti, Viti, Crescentiæ, conuersio Iu(*Z*, Fu *N*)stinæ, (Leodearii, inuentio corporis S. Stephani. *N*, *fehlt Z*) (= *Aug. CCII^a*).

In quarto decimo libello habentur uitæ et passionēs Faustini et Iouitæ, Theoct(*Z*, Theon *N*)istæ, Ta(*N*, Tu *Z*)bræ et Tabrachum, Marc(*N*, Mar *Z*)iani, Secundi, Innocentii, Gertrudis, uirg. et Pelagiarum duarum.

In quinto decimo libello sunt libri duo de uita et uirtutibus S. Galli confess(oris *N*). et uita S. Longelli sacerdotis, et Agnaffedæ (*N*, -tæ *Z*) uirginis.

In sexto decimo libello est explanatio breuis super VII. epistolas canonicas, et passio sanctorum Di(*Z*, Dy *N*)onisii, Rustici et Eleutherii martyrum et homelia pertinens ad solemnitatem eorum. (= *Aug. CCXXXIII*).

In septimo decimo libro continentur leges diuersæ, id est lex Alemannorum, lex Ripuaria, lex Salica, lex Theodosiana, et diuersi capitu-

lar(es) Pippini, Karoli et Hludouici regum. Et ordo ecclesiasticus Romanæ ecclesiæ et qualiter missa celebretur, et de officiis diuinis in noctibus a cæ(N, œ Z)na domini usque in pascha, || et qualiter in sancta Romana ecclesia reliquiæ condu(lies conda)ntur, et quomodo in sancta Romana ecclesia ordinationes fiant (N, fiunt Z). Et capitula in omnibus laborandi cura.

In octauo decimo libello continentur (Z, -etur N) lex Ripuaria et lex Alemannorum et capitular(ia N) Karoli regis addenda legibus, et de sex ætatibus mundi. Et de inuentionibus S(anctæ N) Crucis, quem Engilram mihi dedit, et capitular(es) tres in quibus continentur (capitularia N, fehlt Z) Hludouici imperatoris.

In nono decimo libello habetur lex Longobardorum (= *Rothari?* Aug. Fr. 144) et passio Seruuli, quem (emi N, fehlt Z) VIII. denariis. ||

Z 571^a In uigesimo libello est regula S. Benedicti abb(atis N). Et hymni Ambrosiani, et epistola ad regem Karolum de monasterio S. Benedicti directa et capitula (aus Aachen vom 10. Juli 817) <et> res<ponsa> (L. Traube, Münchener Akad. philos.-philol. u. hist. Klasse Bd. XXV, 2. Abt. (1910) S. 33. ed.² (1910) S. 49—50. 115. 117—118. Reconstruction S. 119—121. Die ältesten necrologischen Beischriften des cod. SGall. 914 wurden schon in der Reichenau gemacht) de statu regulæ. Et martyrologium per anni circulum, quem Tatto et Crimolt mihi condonauerunt. (= *St. Gallen 914*).

In XX. primo libello continentur XII. carmina Theodiscæ linguæ formata. (= *die Murbacher Hymnen* = Oxford, Bodl. Iun. 25).

In XX. secundo libello habentur diuersi pæ(N, pœ Z)nitentiarum libri a diuersis doctoribus editi, et carmina diuersa ad docendum Theodiscam linguam, et de inuentione corporis S. Benedicti et cætera. (= *Aug. IC? CXII?*).

In XX. tertio libello est antiphonarius grad(Cerad Z, gradu N)alis, antiphonæ de litaniis uel de quacunque tribulatione. Et de institutione stationum. Et de obseruatione diuini officii erga psalmos, et de ordine librorum, quomodo per anni circulum poni possi(N, possu Z)nt, quem Tatto et Crimolt mihi dederunt.

In XXIV. libello continetur cantus grad(Z, gradu N)alis et nocturnalis.

In XXV. libello habentur duo libri (..... | | N; ohne Lückenbezeichnung Z).

In XX. sexto libello continetur (..... | N, Z) diuersus (Z, -sos N) per anni circulum.

In XX. septimo libello habetur (.....|.....|... N, ... Z) et hymni ad diuers. (....|... N, ... Z) tam dominicis quam priuatis diebus et hymni festis diebus per circulum anni, et lectiones memoriter recitandæ.

In XX. octauo libello continentur orationes sufficientes ad sepulturam fratrum et orationes per singulas officinas monasterii et lectiones uel tractatus ad uigilias defunctorum recitand(as N). ||

N 551 In XXIX. libello (..... Z, N).

In XXX. libello habentur libri tres quos Arc(Z, Art-N)ulphus episcopus Adam(n)ano (Adamanno Z, -mramo N) excipiente de locis sanctis ultramarinis designauit conscribend(os). et quartus liber de eadem notatione est adiunctus; quis autem (Z, ante N) fec(N, fu-Z)erit ignoramus, quem mihi Walafrid frater (noster N, fehlt Z) me supplicante donauit (= Zürich, Cantonalbibl. Rhenaug. LXXIII).

In XXX. primo libello de arte medicinæ, (metris N, fehlt Z) uersibus Iacobus nomine ad Karolum regem scribebat comprehendens capitul(a Z) LXII. quem mihi frater Colduinus detulit et donauit. (wovon Abschrift Zürich, Stadtbibliothek C 78).

In XXXII. libello libri duo Isidori de officiis diuinis et diuersis clericorum ordinibus, et de ratione baptismi diuerso modo cum epistola Karoli imperatoris ad Odilbertum archiepiscopum. (= St. Paul XXVa/5).

In XXX. tertio libro (Z, libello N) habentur epistola Hieronymi ad Ctesiphontem, et tres libri eiusdem contra dogma Cretoboli Pelagiani. Et liber S. Augustini ad Consentium contra mendacium et epistola eiusdem ad Bonifacium. Et eiusdem de uita Christiana ad quan(Z, quam-N)-dam uiduam et altercatio ecclesiæ et synagogæ duarum matronarum (Migne PL XLII c. 1131—1140 = S. Gall. 132). Et duo libelli Alchuini ad Vit(Vuid-; Utt-ZN)onem, et eiusdem nonnullæ epistolæ.

In XXXIV. libro in quo continentur libri quinque historiarum gentis Winilorum (Z, .. uinilorum N) qui et <Langobardorum> (... Z, N) et liber in quo habetur excidium Troiæ ciuitatis. (Aug. fr. 141, auch in Zürich).

In XXXV. libello habentur passionis sanctorum martyrum Dionysii, Rustici et Eleutherii, postmodum homeliæ festis martyrum congruentes. Deinde eorum gesta etc. ac (Z, Et N) deinceps libri IV. de miraculis post transitum.

In XXXVI. libro continentur sex a mundi principio ætates usque hactenus. postea Karoli maioris domus Francorum, Pippini senioris ac filii eius Karoli, et Pippini (N, Pipini Z) et Karle filiorum Karoli; deinde

postquam Pippinus ad regem eleuatus est. postea Karoli regis, deinceps gesta Hludouici regis ac imp. ad extremum quaedam decreta aduersantia.

In XXXVII. libro habentur excerptiones de corpore psalmorum factae cum hymnis et lectionibus, responsoriis, uersibus per anni circulum, letania ac diuersis orationibus.

In XXXVIII. libro continetur (Z, -entur N) liber psalmorum cum circumquaque expositionibus (, in eo continentibus Z, fehlt N), quem U(Z, Va- N)dalricus (Z, -richus N) quondam episcopus (*Basiliensis a. 823, † c. 835*) post finem uitae suae mihi habendum concessit. (= *codex Univ.-Bibl. Freiburg n. 363 aus J. L. Hugs Nachlaß, olim Lassbergianus, s. M. J. Metzger, Zwei karolingische Pontificalien vom Oberrhein. Fb. 1914, S. 27.*) ||

N 552 In XXXIX. libro habetur liber psalmorum cum diuersis praefationibus ac capitulis. Et in fine eiusdem hymni diuersi per diuersas festiuitates ac priuatis diebus, et nonnulla carmina.

In XL. libello continentur regula (N, -lae Z) S. Pachomii abbatis quam dictante angelo <conscripsit, . . . ZN> quamque Hieronymus in Latinum uertit eloquium. Et regula S. (Z, regulas N) Isidori episcopi, caeterorumque sanctorum patrum.

In XLI. libello habentur expositiones diuersae super missam ac ordo ||
Z 572a Romanus qualiter missa celebratur ac Walafridi (c. 841) libellus qualiter ordo ecclesiasticus . . . et quomodo per temporum augmentationes sit multiplicatus in diuersis. (= *Bamberg A. II 53*).

In XLII. (opusculo Z, fehlt N) continentur de natura rerum Bedae presbyteri etc. (= *Aug. CLXVII*).

* * *

(Et plura alia in eodem Reginberti Catalogo sequuntur, quae praevetustate legi nullatenus possunt. Z)

Quelle: *Ioannis Egonis autographum a. 1630 Karlsruhe, Gen.-Landesarchiv Hss. No. 313^a, (neue Nr. 1100) f. 123^r. 126^v, mangelhaft abgedruckt in B. Pezii Anecdotorum Thesauri novissimi tom. I pars III (a. 1721), col. 661D. 662B.*

N = Neugart, *Episc. Const. partis I tom. I (1803)*, p. 547—552.

Z = Ziegelbauer-Legipontius, *Historia rei Literariae O. S. B. I (1754)*, p. 569^a—572^r.

Becker n. 10 p. 19—24.

Vgl. E. G. Vogel im *Serapeum*. III. Jg. (L. 1842) S. 7. Gottlieb n. 894. S. 384.